

107

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 18 maja 1982 r.

w sprawie kredytów na zagospodarowanie, udzielanych młodym małżeństwom i osobom samotnie wychowującym dzieci.

Na podstawie § 7 ust. 3 uchwały nr 26 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1982 r. w sprawie kredytów dla młodych małżeństw, udzielanych na zagospodarowanie (Monitor Polski Nr 5, poz. 27), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze mogą udzielać młodym małżeństwom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci jednorazowego bezgotówkowego kredytu na zakup artykułów przemysłowych w jednostkach uspołecznionego handlu wewnętrznego i zapłatę należności za usługi świadczone przez jednostki gospodarki uspołecznionej, zwanego dalej „kredytem”.

2. Kredyt może być udzielony na zakup artykułów

przemysłowych i zapłatę należności za usługi wymienione na liście ustalonej przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług. Kredyt może być wykorzystany również na wniesienie przedpłat na nabycie artykułów przemysłowych.

§ 2. 1. Młodym małżeństwem w rozumieniu zarządzenia jest małżeństwo, w którym oboje małżonkowie pracują lub studiują albo jeden małżonek pracuje lub studiuje, a drugi wychowuje dzieci, pod warunkiem, że jeden z małżonków nie przekroczył 30 lat, a drugi 35 lat życia i spełniają warunki określone w § 3 i 4.

2. Osobami samotnie wychowującymi dzieci w rozumieniu zarządzenia są osoby, które nie pozostają w związku małżeńskim i wychowują samotnie dzieci własne,

przysposobione lub przyjęte na wychowanie w rodzinie zastępczej, nie przekroczyły 35 lat życia i spełniają warunki określone w § 3 i 4.

§ 3. 1. Prawo do uzyskania kredytu przysługuje:

- 1) pracownikom zatrudnionym w uspołecznionych lub nie uspołecznionych zakładach pracy albo przez osoby fizyczne na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania bądź spółdzielczej umowy o pracę,
- 2) żołnierzom zawodowym, żołnierzom służby okresowej lub funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej, Służby Więziennej i pożarnictwa,
- 3) osobom wykonującym pracę nakładczą lub zatrudnionym na podstawie umowy agencyjnej albo prowadzącym punkt sprzedaży detalicznej, placówkę gastronomiczną bądź zakład usługowy na podstawie umowy na warunkach zlecenia,
- 4) studentom wyższych uczelni cywilnych lub wojskowych, studiującym w trybie stacjonarnym albo odbywającym studia doktoranckie,
- 5) członkom związków twórczych,
- 6) członkom zespołów adwokackich,
- 7) osobom pobierającym renty lub stypendia sportowe.

2. Kredyt może być udzielony również w wypadku, gdy:

- 1) jeden z małżonków spełnia warunki określone w ust. 1, a drugi wychowuje dzieci,
- 2) małżonek odbywa zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe studentów i absolwentów szkół wyższych, pełni zastępczą służbę poborowych albo zasadniczą służbę w obronie cywilnej bądź też pełni służbę w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, a małżonka spełnia warunki określone w ust. 1 lub wychowuje dzieci,

osoba samotnie wychowuje dzieci i przebywa na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym.

3. Prawo do uzyskania kredytu przysługuje ponadto:

- 1) członkom spółdzielni produkcyjnych,
- 2) właścicielom lub użytkownikom gospodarstw rolnych, ogrodniczych, sadowniczych i hodowlanych,

3) osobom prowadzącym działalność zarobkową we własnym imieniu na podstawie uprawnienia wydanego przez właściwy organ administracji państwowej.

4. Osobom wymienionym w ust. 3 kredytu udzielają banki spółdzielcze.

§ 4. 1. Kredyt może być udzielony wyłącznie osobom mającym pełną zdolność do czynności prawnych.

2. Osobom pozostającym w stosunku pracy kredyt może być udzielony, jeżeli przepracowały w aktualnie zatrudniającym je zakładzie pracy co najmniej 3 miesiące.

3. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się w razie zmiany zakładu pracy, jeżeli okres poprzedniego zatrudnienia podlega zaliczeniu do okresu pracy, od którego zależy długość okresu wypowiedzenia umowy o pracę.

4. Osobom wykonującym pracę nakładczą lub zatrudnionym na podstawie umowy agencyjnej albo prowadzącym punkt sprzedaży detalicznej, placówkę gastronomiczną bądź zakład usługowy na podstawie umowy na warunkach zlecenia kredyt może być udzielony po upływie 3 miesięcy od zawarcia tej umowy.

§ 5. Kredyt nie może być udzielony osobom:

- 1) pozostającym w okresie wypowiedzenia stosunku pracy, chyba że wypowiedzenie nastąpiło w związku z przejściem na rentę lub w związku ze zmianą pracy w rozumieniu przepisów uchwały nr 169 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 1981 r. w sprawie dodatkowych świadczeń dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy zmieniających pracę (Monitor Polski Nr 21, poz. 195),
- 2) które po raz kolejny zawarły związek małżeński i w poprzednim związku małżeńskim co najmniej jeden z małżonków korzystał z tego kredytu,
- 3) które samotnie wychowują dzieci, a uprzednio pozostawały w związku małżeńskim i co najmniej jeden z małżonków korzystał z tego kredytu,
- 4) obciążonym zobowiązaniami na rzecz powszechnych kas oszczędności lub banków spółdzielczych z tytułu kredytów udzielonych na zakup artykułów przemysłowych i usług albo pożyczek gotówkowych,

§ 6. Osoby występujące o udzielenie kredytu obowiązane są przedstawić:

- 1) osoby pracujące — zaświadczenie zakładu pracy o zatrudnieniu, z uwzględnieniem w szczególności stażu pracy, wysokości miesięcznego wynagrodzenia, lub o korzystaniu z urlopu wychowawczego,
- 2) osoby studiuje — zaświadczenie wyższej uczelni o odbywaniu studiów i obowiązującym terminie ich ukończenia,
- 3) osoby pobierające stypendia sportowe lub doktoranckie — zaświadczenie jednostki udzielającej stypendium o wysokości stypendium i o terminie, do którego zostało ono przyznane,
- 4) inne osoby — odpowiednie dowody stwierdzające fakty określone w § 2, 3 i 4, uzasadniające uprawnienie do uzyskania kredytu.

§ 7. 1. Kredyt może być udzielony w kwocie nie wyższej niż 150.000 zł.

2. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze mogą obniżyć górną granicę udzielanego kredytu określoną w ust. 1 w wypadkach, gdy wynagrodzenie osób ubiegających się o kredyt jest obciążone z tytułu wyroków sądowych lub z innych tytułów egzekucyjnych albo gdy wynagrodzenie tych osób nie zapewnia terminowej spłaty kredytu.

3. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze mogą odmówić udzielenia kredytu, jeżeli osoby ubiegające się o kredyt nie spłaciły lub nie spłacają na ich rzecz w ustalonych terminach należności wynikających z innych zobowiązań albo wysokość wynagrodzenia tych osób i ich poręczycieli nie zapewnia spłaty kredytu.

§ 8. 1. Zabezpieczenia spłaty kredytu dokonuje się przez zawarcie umowy poręczenia.

2. Poręczycielami mogą być osoby zatrudnione w uspołecznionych zakładach pracy, a także osoby określone w § 3 ust. 1 pkt 2, z wyjątkiem osób:

- 1) których wynagrodzenie jest niższe niż 6.000 zł miesięcznie,
- 2) pozostających w okresie wypowiedzenia umowy o pracę,
- 3) których wynagrodzenie zajęte jest w trybie egzekucji z tytułu wyroków sądowych lub innych tytułów,

4) spełniających warunki młodego małżeństwa albo osoby samotnie wychowującej dzieci, określone w § 2 ust. 1 i 2, obciążonych zadłużeniami z tytułu kredytów na zakup artykułów przemysłowych i usług oraz pożyczek gotówkowych,

5) które nie spłaciły lub nie spłacają w ustalonych terminach należności powszechnych kas oszczędności i banków spółdzielczych.

3. W odniesieniu do kredytobiorców wymienionych w § 3 ust. 3 poręczycielami mogą być także osoby należące do tych grup zawodowych.

4. Poręczenia dokonują dwie osoby. W uzasadnionych wypadkach powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze mogą uzależnić udzielenie kredytu od poręczenia trzech osób.

5. Osoby poręczające spłatę kredytu składają pisemne oświadczenie o zatrudnieniu i wysokości pobieranego wynagrodzenia (osiąganego dochodu).

6. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze w uzasadnionych wypadkach mogą żądać przedstawienia przez poręczycieli zaświadczeń, o których mowa w § 6 pkt 1.

§ 9. 1. Kredyt może być realizowany w okresie 12 miesięcy.

2. Okres realizacji kredytu może być na wniosek kredytobiorcy przedłużony o 2 miesiące.

§ 10. 1. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze niezwłocznie po wykorzystaniu kredytu, najpóźniej po upływie okresu realizacji kredytu, dokonują rozliczenia wykorzystanego kredytu i należnych odsetek.

2. Osobom uprawnionym do korzystania z pomocy społecznego zakładu pracy w spłacie kredytu na warunkach określonych w zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 maja 1982 r. w sprawie zasad udzielania przez społeczne zakłady pracy pomocy pracownikom w spłacie kredytów dla młodych małżeństw (Monitor Polski Nr 14, poz. 102) zawieszają się na okres 5 lat spłatę $\frac{3}{4}$ wykorzystanego kredytu, nie więcej niż 75.000 zł, wraz z odsetkami od tej kwoty za okres zawieszenia spłaty kredytu. Pozostałą część kredytu oraz odsetek spłaca kredytobiorca.

3. Kredyt wykorzystany przez inne osoby niż określone w ust. 2, spłacany jest przez kredytobiorcę w pełnej wysokości wraz z odsetkami z tytułu jego oprocentowania.

§ 11. 1. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze po rozliczeniu wykorzystanego kredytu zawiadamiają:

- 1) kredytobiorcę — o kwocie kredytu i odsetek podlegających przez niego spłacie, o wysokości miesięcznych rat spłaty oraz o końcowym terminie spłaty należności banku.
- 2) społeczny zakład pracy, który ma udzielić pomocy w spłacie kredytu — o wysokości kwoty kredytu zawieszanej w spłacie, naliczonych od tej kwoty odsetkach oraz o terminie jednorazowej spłaty tych należności.

2. W odniesieniu do osób studiujących lub odbywających studia doktoranckie zawiadomienie zakładu pracy,

o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno nastąpić niezwłocznie po otrzymaniu od kredytobiorcy zawiadomienia o podjęciu pracy.

§ 12. 1. Okres spłaty kredytu nie może przekroczyć 5 lat.

2. Powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze zawiadamiają zakład pracy, który ma udzielić pomocy w spłacie kredytu, o przedterminowej spłacie części kredytu obciążającej pracownika bądź o niedotrzymaniu przez pracownika końcowego terminu spłaty tej należności.

§ 13. W razie gdy społeczny zakład pracy powiadomi powszechną kasę oszczędności lub bank spółdzielczy o utracie przez kredytobiorcę uprawnień do pomocy w spłacie zawieszanej części kredytu i odsetek, całe zadłużenie z tytułu wykorzystanego kredytu i jego oprocentowania spłaca kredytobiorca. Spłata tego zadłużenia powinna być zakończona w terminie określonym w zawiadomieniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 1.

§ 14. W razie zwłoki w spłacie kredytu cała należność staje się natychmiast wymagalna wraz z należnymi odsetkami.

§ 15. 1. Oprocentowanie kredytu wynosi 6% w stosunku rocznym; odsetki obliczane są od kwoty wykorzystanego kredytu za okres realizacji i za okres jego spłaty.

2. Odsetki za okres realizacji spłaca w całości kredytobiorca.

3. Odsetki obciążające kredytobiorcę spłacane są w równych ratach miesięcznych razem ze spłatą rat wykorzystanego kredytu.

4. Od każdej nie zapłaconej w terminie raty kredytu, jak również w razie postawienia kredytu w stan natychmiastowej wymagalności pobiera się dodatkowe odsetki za zwłokę w wysokości ustalonej w odrębnych przepisach.

§ 16. Odsetki dodatkowe za zwłokę pobiera się również od zakładów pracy w razie niedotrzymania terminu płatności, określonego w zawiadomieniu, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 2.

§ 17. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się również do osób, które w okresie od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia wejścia w życie zarządzenia przekroczyły granice wieku określone w § 2, jeżeli spełniają inne warunki określone w § 2, 3 i 4.

2. Wnioski osób określonych w ust. 1 będą przyjmowane przez powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 grudnia 1982 r.

§ 18. Przepisów zarządzenia nie stosuje się do kredytów udzielonych do dnia 31 marca 1982 r. przez powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze młodym małżeństwom i osobom samotnie wychowującym dzieci.

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do kredytów udzielanych po dniu 1 kwietnia 1982 r.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: S. Majewski